

Sygn. akt V CSK 306/18

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa P. B.

przeciwko Kołu Łowieckiemu "[...]" z siedzibą w D.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 stycznia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Okręgowego we W.

z dnia 23 października 2017 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3. przyznaje adw. T. L. od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego we W.) kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług należną od czynności tego rodzaju tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Powód P. B. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego we W. z dnia 23 października 2017 r., oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Rejonowego we W. z dnia 5 maja 2015 r. Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo, które powód wniósł przeciwko pozwanemu Kołu Łowieckiemu „[...]” w D., domagając się zasądzenia renty odszkodowawczej w wysokości 5 960 zł miesięcznie, obejmującej rekompensatę z tytułu ponoszonych kosztów leczenia i rehabilitacji, utraconych zarobków, utraconych widoków powodzenia na przyszłość oraz z tytułu kosztów opieki nad powodem sprawowanej przez matkę.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód był członkiem pozwanego Koła Łowieckiego i uległ wypadkowi w czasie wykonywania czynności naganiacza w trakcie polowania prowadzonego przez pozwanego w dniu 6 grudnia 2010 r. W czasie trwania prawidłowo wykonywanej naganki powód został odnaleziony w lesie z raną ciętą, po przewiezieniu do szpitala stwierdzono u niego wieloodłamowe złamanie kości dołu środkowego lewego czaszki, ranę lewego policzka, drążącą w głąb mózgu ranę głowy w okolicy skroniowej, urazowy obrzęk mózgu z krwawieniem do przestrzeni płynowych i tkanki mózgowej, wymagające dwukrotnej operacji otwarcia czaszki, oraz niedowład prawostronny. Na skutek wypadku powód cierpi na encefalopatię pourazową, pooperacyjną epilepsję, z atakami 1-2 razy w miesiącu, afazję oraz zanik nerwu wzrokowego lewego, który doprowadził do ślepoty w lewym oku. Za prawdopodobną przyczynę wypadku Sąd uznał uderzenie w wyniku szarżowania.

Powód otrzymał zadośćuczynienie i odszkodowanie w kwocie 300 000 zł od ubezpieczyciela [...] w W. oraz 19 600 zł od [...] Towarzystwa Ubezpieczeń [...] i otrzymuje 890 zł renty miesięcznie. Opiekuje się nim całodobowo matka.

Sąd Rejonowy oddalił powództwo nie stwierdzając podstaw do przypisania pozwanemu odpowiedzialności odszkodowawczej. Za jej podstawę nie uznał wskazywanego przez powoda art. 46 prawa łowieckiego, przyjmując, że przepis ten odnosi się do szkód wyrządzonych w mieniu, nie zaś do szkód na osobie. Podstawą taką mógłby natomiast być art. 444 k.c. w zw. z art. 415 k.c., jednak jest

to odpowiedzialność oparta na zasadzie winy, tymczasem powód nie dowiódł związku przyczynowego między doznaną szkodą a zawinionym działaniem pozwanego. Sąd stwierdził, że polowanie zostało przygotowane i przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami zdrowego rozsądku, brali w nim udział tylko prawidłowo pouczeni myśliwi, naganka była prawidłowo rozstawiona. W rezultacie wypadek powoda Sąd uznał za nieszczęśliwy lecz niezawiniony przez pozwanego i niedający podstaw do obciążenia pozwanego odpowiedzialnością odszkodowawczą.

Sąd Okręgowy we W., rozpatrujący sprawę na skutek apelacji powoda uzupełnił postępowanie dowodowe i poczynił dalsze ustalenia faktyczne. Ustalił że rana powoda mogła być spowodowana przez pocisk z broni palnej, lub jego część, być może na skutek rykoszetu, oraz że w postępowaniu prowadzącego polowanie wystąpiły nieprawidłowości na etapie postępowania wyjaśniającego okoliczności, w jakich doszło do zranienia powoda, w szczególności czy rana miała związek z użyciem broni. Tymczasem prowadzący polowanie uznał, że rana była wynikiem szarży zwierzęcia i nie zawiadomił natychmiast Policji, lecz dopiero nieco później. Ostatecznie jednak Sąd odwoławczy również nie stwierdził zawinienia pozwanego w zakresie okoliczności, które miałyby wpływ na powstanie lub zwiększenie się obrażeń u powoda. Zgodził się też z Sądem Rejonowym, iż podstawą odpowiedzialności nie może być art. 46 prawa łowieckiego.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe niezastosowanie art. 822 § 1 i art. 805 § 1 k.c. przy prawidłowym ustaleniu, że ubezpieczyciel pozwanego wypłacił mu odszkodowanie ubezpieczeniowe. Podniósł też zarzuty naruszenia przepisów postępowania - art. 328 § 2 w zw. z art. 378 § 1 i art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 232 zd. 2 w zw. z art. 258 i w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., a także art. 386 § 1 k.p.c. We wnioskach domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu we W. oraz zasądzenia na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, a także przyznania pełnomocnikowi z urzędu kosztów udzielonej pomocy prawnej, które nie zostały pokryte.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda pozwany wniósł o odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie w całości i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi wystąpieniem przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Jako uzasadnienie oczywistej zasadność swojej skargi powód powołał nieuwzględnienie przez Sąd Okręgowy, że ubezpieczyciel pozwanego wypłacił odszkodowanie ubezpieczeniowe, przyjmując istnienie odpowiedzialności pozwanego przewidzianej w art. 444 i 445 k.c. W ten sposób, zdaniem skarżącego, podstawy odpowiedzialności pozwanego zostały ustalone w toku postępowania likwidacyjnego. Zaskarżone orzeczenie zapadło zaś z oczywistym naruszeniem art. 822 § 1 w zw. z art. 805 § 1 k.c. Ponadto wskazał na zaniechanie przez Sąd odwoławczy podjęcia czynności zmierzających do pełnego ustalenia przebiegu polowania i okoliczności wypadku w drodze przesłuchania z urzędu w charakterze świadków francuskich myśliwych, którzy uczestniczyli w polowaniu. Za nieprawidłowe uznał też uzasadnienie zaskarżonego wyroku, w którym nie zostało wyjaśnione dlaczego Sąd pominął kluczowe zagadnienie przyznania powodowi odszkodowania przez ubezpieczyciela pozwanego.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Tak rozumianą oczywistość powinien wykazać skarżący, powołując się na tę przesłankę przedsądu, mając na uwadze, że chodzi o kwalifikowane naruszenia przepisów prawa oraz równie oczywisty skutek tego naruszenia, jakim musi być jaskrawo nieprawidłowe rozstrzygnięcie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Zarzuty, które formułuje powód nie przekonują o tym, że skargę cechuje oczywista zasadność. Nieprzeprowadzenie przez Sąd dowodu z zeznań dalszych świadków z urzędu, w sytuacji kiedy okoliczności wypadku objęte były szerokim postępowaniem dowodowym, a od wypadku upłynął długi czas, nie może być uznane za działanie kwalifikujące się jako oczywiste uchybienie. Podobnie zarzuty wywodzone z faktu wypłacenia przez ubezpieczyciela na rzecz powoda odszkodowania ubezpieczeniowego nie mogą stanowić argumentu na rzecz oczywistej wadliwości zaskarżonego orzeczenia, ponieważ - co słusznie podniósł pozwany w odpowiedzi na skargę kasacyjną - zgodnie z powołanym przez skarżącego art. 822 § 1 k.c. o zakresie odpowiedzialności ubezpieczyciela z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej decyduje zakres odpowiedzialności ubezpieczonego lub ubezpieczającego, a nie odwrotnie. Wobec tego fakt wypłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela nie może wpłynąć na ocenę, że odpowiedzialność ponosi ubezpieczający.

Z tych przyczyn nie zachodzi wskazywana przez powoda oczywista zasadność jego skargi kasacyjnej.

Skoro wymienione przez skarżącego podstawy przyjęcia jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzą, a okoliczności sprawy nie wskazują, aby wystąpiły inne przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., należało odmówić przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ oraz na podstawie § 2 pkt 1, § 8 pkt 6 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie

ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 18).

jw